

Remissvar - God tvångsvård - trygghet, säkerhet och rättssäkerhet vid psykiatrisk tvångsvård (SOU 2022:40)

Diarienummer: S2022/03212 (delvis)

Region Sörmland ställer sig inledningsvis bakom betänkandet som syftar till att stärka barnrättsperspektivet, rättssäkerheten och säkerheten i vården för personer som tvångsvårdas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV).

Betänkandet visar att det finns ett oundgängligt behov av att revidera hela lagstiftningen kring LRV och LPT, då det idag består av ett lapptäcke av korsreferenser. Region Sörmland har framför allt valt att belysa de delar av utredningen där förtydliganden är nödvändiga ur ett kliniskt perspektiv.

5.3.1 Utredningens förslag - Att barn inte får tvångsvårdas tillsammans med vuxna ska vara huvudregel

I grunden ställer sig Region Sörmland bakom förslaget att barn inte får tvångsvårdas tillsammans med vuxna. Region Sörmland ser positivt på att bestämmelsen medger en viss flexibilitet som möjliggör avvägning utifrån olika kriterier, till exempel barnets bästakontra säkerhet och trygghet.

Region Sörmland efterfrågar ett förtydligande om vilken chefsöverläkare som lagstiftaren avser ska fatta beslut rörande barn som vårdas. Vem är beslutsfattare i frågan om det är för barnets bästa att vårdas tillsammans med vuxna: chefsöverläkaren på barn- och ungdomspsykiatri (BUP) eller chefsöverläkaren på den vuxenpsykiatriska kliniken? Ett förtydligande behövs också om vem är beslutsfattare och hur dokumentation ska ske om barnet ska vårdas på vuxenpsykiatrisk klinik på grund av att övriga barn bedöms fara illa, men det inte bedöms finnas några starka skäl för att det är till det enskilda barnets bästa.

Om ett barn döms till LRV föreslås att barnet ska vårdas på en liten enhet enskilt, eller med någon annan lämplig (ung) person. Vård i enskildhet är tveksamt tillåtet och att flytta någon annan patient från en placering som fungerar bra och där personen känner sig hemma, är inte till den patientens bästa. Ett förtydligande om detta vore önskvärt.

Är tanken i utredningen att barn dömda till LRV ska vårdas på LRV klinik även om det inte finns en utredning som visar att det är till barnets bästa? Om inte, vem har beslutsmandat i frågan om intagning och var intagningen ska ske? Utifrån ovan nämnda frågeställningar ser Region Sörmland ett

behov av förtydligande kring beslutsprocessen beträffande barn som döms till rättspsykiatrisk vård.

Region Sörmland vill också belysa svårigheten med att bedriva en barn-och ungdomspsykiatrisk heldygnsvård för en liten population. Vårdformen barn-och ungdomspsykiatrisk heldygnsvård ställer stora krav på hög kompetens, där barn som vårdas ineliggande har allvarlig psykiatrisk problematik av komplex karaktär.

Region Sörmland ställer sig bakom skärpta krav på dokumentation och ser utvecklingsmöjligheter och behov av förbättringsåtgärder, i form av bland annat utbildningsinsatser.

6.3.1 Beslut om tvångsåtgärder för att upprätthålla ordning eller säkerhet ska kunna överklagas

Region Sörmland ställer sig bakom förslaget och tycker att grundtanken att patienten ska kunna överklaga beslut om tvångsåtgärder är bra. Regionen vill belysa eventuella möjliga konsekvenser som en ökad administration kan innebära.

6.3.3 Möjlighet att överklaga beslut om behandling utan samtycke – två alternativ

Region Sörmland delar betänkandets resonemang om att beslutet inte ska vara överklagningsbart till förvaltningsrätten. Regionen anser att utredningen påvisar behoven av en översyn över nuvarande lagstiftning kring behandling utan samtycke.

Region Sörmland önskar ett förtydligande om patientens rättigheter och möjligheter till överklagande vid tvångsåtgärder som sträcker sig över längre tid. Om en tvångsåtgärd, exempelvis en avskiljning, pågår under en längre tid, vad gäller då? Kan varje enskilt fattat beslut (ofta var 24:e timme) överklagas eller kan överklagan först ske när åtgärden har avslutats?

6.3.4 Patienter ska informeras om möjligheterna att få ett beslut om tvångsåtgärd prövat av en oberoende instans

Region Sörmland ställer sig bakom detta förslag.

7.3.1 En patient som vårdas enligt LPT eller LRV har rätt till dagliga aktiviteter och att vistas utomhus minst en timme varje dag

Region Sörmland anser att utomhusvistelse och meningsfulla aktiviteter är grundläggande för en god vård.

REGION
SÖRMLAND

Datum

Dokumentnummer

RS-LED22-2161-2

REGION SÖRMLAND

XXX
Regionstyrelsens ordförande

Jan Grönlund
Regiondirektör